

Sygn.akt III AUa 67/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Szymanowski (spr.)

Sędziowie: SA Bożena Szponar - Jarocka

SO del. Marzanna Rogowska

Protokolant: Magda Małgorzata Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 czerwca 2014 r. w B.

sprawy z odwołania I. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wcześniejszą emeryturę

na skutek apelacji wnioskodawcy I. W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 5 grudnia 2013 r. sygn. akt III U 754/13

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 67/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30.09.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., powołując się na przepisy ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.1440) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.), odmówił I. W. wszczęcia postępowania w sprawie ponownego ustalenia prawa do emerytury.

W odwołaniu od tej decyzji I. W. domagał się jej zmiany i przyznania prawa do wcześniejszej emerytury przy uwzględnieniu przesłanek z art. 184 i 39 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Jego zdaniem w momencie złożenia wniosku (16.08.2013 r.) spełnił warunki do obniżenia wieku emerytalnego o 6 lat do 59 lat, w związku z posiadaniem stażu pracy w górnictwie.

Wyrokiem z dnia 5 grudnia 2013 r. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie. Sąd Okręgowy ustalił, iż I. W. (ur. (...)) po raz pierwszy z wnioskiem o emeryturę wystąpił w dniu 14.08.2007 r., domagając się wówczas emerytury górniczej. Decyzją z dnia 05.10.2009 r. (...) Oddział w Z. odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury górniczej, gdyż nie udowodnił on żadnego okresu pracy górniczej oraz równorzędnej. W dniu 03.06.2011 r. odwołujący ponownie wystąpił z wnioskiem o emeryturę górniczą i organ rentowy decyzją z dnia 22.06.2011 r. odmówił mu do niej prawa,

uzasadniając jak w decyzji z dnia 05.10.2009 r. Od powyższych decyzji wnioskodawca nie składał odwołań do Sądu. W dniu 18.07.2011 r. odwołujący wystąpił z wnioskiem o emeryturę i decyzją z dnia 04.10.2011 r. organ rentowy (ZUS w B.) odmówił mu prawa do wcześniejszej emerytury z uwagi na nieosiągnięcie wieku emerytalnego, niewykazanie 15 lat pracy w warunkach szczególnych i nieudokumentowanie rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem ustalenia prawa do emerytury. I. W. złożył odwołanie od tej decyzji i wyrokiem z dnia 07.02.2012r. sygn. III U 777/11 Sąd Okręgowy w Suwałkach oddalił je. Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 28.08.2012 r. oddalił apelację wnioskodawcy.

W dniu 16.08.2013r. odwołujący ponownie wystąpił z wnioskiem o wcześniejszą emeryturę. Na dzień 01.01.1999 r. wnioskodawca udowodnił 25 lat 4 miesiące 20 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Natomiast uwzględniony przez organ rentowy staż pracy w warunkach szczególnych wyniósł 10 lat 9 miesięcy 29 dni i dotyczył zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w W. od 02.11.1977r. do 31.08.1988r. na stanowisku elektromontera. Wnioskodawca domagał się uzupełnienia stażu pracy w warunkach szczególnych o okresy zatrudnienia: od 01.08.1973 r. do 27.10.1974 r. i od 09.10.1976 r. do 31.10.1977 r. w Spółdzielni Pracy (...) i od 26.04.1989 r. do 16.04.1991 r. w Przedsiębiorstwie Usług (...) w W..

Sąd Okręgowy rozważając powyższe ustalenia wskazał, iż zgodnie z art. 114 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.1440) prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Rozważając prawidłowość zaskarżonej decyzji Sąd Okręgowy miał na względzie przede wszystkim zakres decyzji z dnia 04.10.2011 r., od której odwołanie wnioskodawcy było rozpoznawane przez Sądy obu instancji (sygn. akt III U 777/11). Z pisemnych uzasadnień obu negatywnych dla odwołującego wyroków wynika jednoznacznie, iż odwołania podlegały oddaleniu przede wszystkim z uwagi na nieukończenie przez wnioskodawcę wieku emerytalnego - 60 roku życia. Ta przesłanka nadal nie została przez odwołującego spełniona, zatem nie ma podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji i wznowienia postępowania.

Sąd Okręgowy wskazał, iż w niniejszej sprawie odwołujący sformułował karkołomną konstrukcję prawną, w oparciu o którą domagał się przyznania wcześniejszej emerytury, konstrukcja ta sprowadzała się do twierdzenia, iż wobec posiadania przez wnioskodawcę pracy górniczej obniżeniu w stosunku niego powinien ulec wiek emerytalny. Sąd Okręgowy podniósł, iż wbrew jednak wywodom odwołującego przepisy regulujące kwestię prawa do wcześniejszej emerytury nie przewidują aż takich udogodnień, na jakie wskazuje odwołujący. Prawo do wcześniejszej emerytury jest prawem szczególnym, traktowanym jako przywilej adresowany do ściśle określonej grupy ubezpieczonych. Odwołujący w ocenie Sądu myli dwie odrębne regulacje dotyczące emerytury wcześniejszej w związku z pracą w warunkach szczególnych (art. 32 ustawy o FUS) i emerytury górniczej, której podstawy przyznania uregulowane zostały w rozdziale 3a ustawy o emeryturach i rentach z FUS (art. 50a-50f). Nie można jednak w sposób dowolny stosować obu regulacji przy ubieganiu się o którekolwiek z tych świadczeń. W związku z powyższym poglądem Sądu Okręgowego i niespornym wiekiem wnioskodawcy, który 60 lat ukończy 15 sierpnia 2014 r. na zasadzie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. Sąd Okręgowy odwołanie oddalił.

We wniesionej od tego wyroku apelacji wnioskodawca I. W. domagał się uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Skarżący podtrzymał swoje twierdzenia co tego, iż wykonywanie pracy górniczej w rozumieniu art. 39 ust.1 ustawy powinno skutkować obniżeniem mu jego wieku emerytalnego wymaganego przy emeryturze z tytułu pracy w warunkach szczególnych poniżej 60 lat .

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Wniesiona apelacja nie jest zasadna, a co więcej można ją uznać za oczywiście bezzasadną.

Sąd Okręgowy w sposób jasny i zrozumiały wyjaśnił wnioskodawcy w uzasadnieniu swojego wyroku dlaczego nie zachodzą przesłanki do wznowienia postępowania w trybie art. 114 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.1440). Sąd Apelacyjny podziela w całości zarówno

ustalenia faktyczne jak i wywód prawny Sądu Okręgowego. Istota wniosku o wznowienie postępowania, wniesionego odwołania a obecnie wniesionej apelacji opiera się błędnej i wadliwej interpretacji przez wnioskodawcę przepisów prawa materialnego regulującego prawo do emerytury górniczej (art. 50a ustawy i następne) i prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. (art. 184 w zw. z art. 32 ustawy) w aspekcie możliwości obniżenia wieku emerytalnego przewidzianej w art. 39 ustawy. Wspomniany artykuł 39 ustawy przewiduje możliwość nabycia przez górnika prawa do emerytury na warunkach powszechnych (art. 27) w wieku obniżonym (o 6 miesięcy za każdy rok pracy górniczej wymienionej poniżej, nie więcej jednak niż o 15 lat), pod warunkiem wykonywania przez co najmniej 5 lat pracy górniczej pod ziemią, o której mowa w art. 50c ust. 1 albo pracy górniczej na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w kopalniach otworowych siarki, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4-5 wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Przepis ten nie ma żadnego przełożenia do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 27 lipca 2005 r., III AUa 873/04 (Lex nr 164647). Wiek niezbędny do nabycia emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych stosownie do art. 32 ust. 4 ustawy określa się na podstawie przepisów dotychczasowych. Szerokiej wykładni pojęcia "przepisy dotychczasowe" dokonał Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 13 lutego 2002 r., III ZP 30/01 (OSNAPiUS 2002 nr 10, poz. 243), wskazując, że "przepisy dotychczasowe", o których mowa w odesłaniu, to § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.), stanowiący, iż okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy; § 4 - 8a rozporządzenia określające wiek emerytalny i okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach pracowników wykonujących prace wyszczególnione w wykazach A i B stanowiących załącznik do rozporządzenia oraz § 9 - 15 dotyczące wieku emerytalnego i warunków przechodzenia na emeryturę osób zatrudnionych w szczególnym charakterze.

Stosownie do §4 ust.1 wspomnianego wyżej rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Powoływany więc przez wnioskodawcę art. 39 ustawy niezależnie od tego czy rzeczywiście wnioskodawca wykonywał pracę górniczą w rozumieniu tego przepisu czy nie - ma znaczenia do nabycia prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wnioskodawca w istocie w celu wykazania prawa do emerytury sumuje sobie przesłanki emerytury dotyczące 2 różnych świadczeń, nie spełniając wszystkich koniecznych przesłanek do żadnego z tych świadczeń osobno. Skoro w sprawie jest poza sporem, iż w dacie wydania zaskarżonej decyzji, decyzji co do której wznowienia postępowania wnioskodawca się domaga, a nawet na chwilę zamknięcia rozprawy przed Sądem Apelacyjnym wnioskodawca nie osiągnął jeszcze wieku 60 lat - to wniesiona apelacja już z tego powodu nie mogła być uznana za zasadną (60 ukończy z początkiem dnia 15 sierpnia 2014 r. Nie zachodzi zatem potrzeba badania czy wnioskodawca spełnia inne warunki prawa do tej emerytury w tym posiadania 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Jeżeli wnioskodawca uważa, iż legitymuje się okresem pracy w szczególnych warunkach w wysokości 15 lat - nic nie będzie stało na przeszkodzie o wystąpieniu z wnioskiem o emeryturę po ukończeniu 60 roku życia.

W tym stanie rzecz Sąd Apelacyjny apelację na zasadzie art. 385 k.p.c. odwołanie oddalił.